

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
магістерської програми «Державні та муніципальні фінанси»

на тему:

«Фіскальна функція митної політики України»

Виконавець:

студент 6-го курсу

Центру заочної та вечірньої форми навчання

Гортолум Василя Анатолійовича

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Хомутенко Алла Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ПЛАН

Вступ	3
Розділ 1. Концептуальні засади митної політики	6
1.1. Сутність та принципи митної політики	6
1.2. Функції митної політики	18
1.3. Митні платежі як засіб реалізації фіскальної функції митної політики	23
Висновки до розділу I	31
Розділ 2. Сучасні тенденції митної політики, спрямованої на наповнення Державного бюджету України	34
2.1. Моніторинг надходжень митних платежів до Державного бюджету України	34
2.2. Оцінювання ефективності реалізації фіскальної функції митної політики	45
2.3. Прогнозування митних платежів як інструмент реалізації митної політики	52
Висновки до розділу II	59
Розділ 3. Пріоритетні напрямки підвищення ефективності справляння митних платежів в Україні	61
3.1. Імплементация сучасних заходів реалізації фіскальної функції митної політики в Україні	61
3.2. Ефективний митний контроль як засіб збільшення надходжень митних платежів	68
3.3. Перспективи вдосконалення фіскальної функції митної політики	74
Висновки до розділу III	80
Висновки	82
Список використаної літератури	87
Додатки	99

ВСТУП

Актуальність теми. Із підписання Угоди про асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання здійснити реформування, яке, зокрема, сприятиме вільній, прозорій та недискримінаційній зовнішній торгівлі. Таким чином, зовнішньоекономічна політика України та її складова митна політика на сьогоднішній день у більшості аспектів є пов'язаними з нормами Угоди, недотримання яких може мати цілий ряд негативних міжнародно-правових наслідків.

Одним із ключових напрямків митної політики є митно-тарифне регулювання, яке здійснюється з метою забезпечення оптимальної структури експорту та імпорту, а також наповнення державного бюджету. У цьому контексті проявляється фіскальна функція митної політики, реалізація якої потребує врахування інтересів держави, експортерів та імпортерів.

Таким чином, можна говорити про високу актуальність дослідження теоретико-організаційних і нормативно-правових основ реалізації фіскальної функції митної політики як із точки зору виконання зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних зобов'язань, так і з точки зору забезпечення реалізації завдань вітчизняної бюджетної політики.

У науковій літературі проблемам митної політики та реалізації її функцій присвячені роботи як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, а саме: В. Авер'янова, Т. Андрусяка, М. Байтіна, К. Бельського, І. Бережнюк, А. Венгерова, В. Голомб, Дж. М. Гретера, А. Данильцева, Є. Додіна, М. Жигульонкова, Л. Загайнова, І. Зенкіна, Л. Івашова, С. Ківалова, О. Копиленка, С. Комарова, Б. Кормича, Т. Корнєва, В. Костюка, А. Мазура, А. Малько, О. Мальського, О. Марцеляка, С. Мінакова, В. Матузова, Л. Морозової, О. Новосад, М. Оллареги, М. Пангесту, П. Пашко, Ю. Просвірніна, О. Трохимець, Є. Харитонова, В. Ченцов та ін. Незважаючи на наявні наукові розробки, які тією чи іншою мірою визначають основні засади здійснення митної політики,

реалізація її фіскальної функції в сучасних умовах сьогодення потребує подальшого дослідження.

Мета та завдання дослідження. Мета магістерської роботи полягає у дослідженні теоретико-організаційних і нормативно-правових засад реалізації фіскальної функції митної політики та розробці науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з підвищення її ефективності.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- визначити сутність і напрямки митної політики;
- дослідити функції митної політики;
- систематизувати митні платежі;
- провести моніторинг надходжень митних платежів до Державного бюджету України;
- оцінити ефективність реалізації фіскальної функції митної політики;
- сформулювати підходи до прогнозування митних платежів як інструмент реалізації митної політики;
- проаналізувати зарубіжний досвід реалізації фіскальної функції митної політики та запропонувати напрямки його адаптації в Україні;
- розглянути митний контроль як засіб збільшення надходжень митних платежів;
- запропонувати перспективні напрямки вдосконалення фіскальної функції митної політики.

Об'єктом дослідження є економічні відносини, що складаються з приводу формування та проведення митної політики.

Предметом дослідження є теоретико-організаційні, нормативно-правові та практичні засади реалізації фіскальної функції митної політики України.

Методи дослідження. Методологічну основу роботи становить система загальнонаукових та спеціально-наукових методів пізнання, комплексне застосування яких обумовлене метою та завданнями роботи і спрямоване на забезпечення достовірності отриманих результатів. За допомогою

діалектичного методу проаналізовано сутність митної політики через дослідження діалектично пов'язаних категорій змісту та форми. Історичний метод дозволив дослідити генезу теоретичних ідей та митного законодавства на етапах розвитку митної справи. Методи структурно-логічного, системного та статистичного аналізу використано для здійснення аналізу податкових і митних надходжень до Державного бюджету України. Із використанням догматичного методу опановано зміст положень митного кодексу України щодо визначення основних понять. За допомогою методу наукового узагальнення сформовано науково-практичні рекомендації щодо підвищення ефективності реалізації фіскальної функції митної політики.

Інформаційною базою дослідження є Податковий та Митний кодекси України, інші нормативно-правові акти України з питань регулювання справляння податків та митних платежів, звітні дані Державної служби статистики України, Державної фіскальної служби України, Державної податкової служби України, Державної митної служби України, наукові публікації українських і зарубіжних учених щодо реалізації митної політики.

Структура роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, що включають дев'ять підрозділів, висновків. Загальний обсяг дослідження становить 102 сторінки, список використаних джерел міститься на 12 сторінках і налічує 95 найменувань.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі досліджено теоретико-організаційні та нормативно-правові засади реалізації фіскальної функції митної політики, що дозволило сформулювати наступні висновки й надати науково обґрунтовані пропозиції і рекомендації з підвищення її ефективності:

1. За результатами дослідження сутності митної політики встановлено, що митна політика представляє собою діяльність уповноважених суб'єктів владних повноважень, спрямовану на формування та/або регулювання зовнішньоекономічних відносин з метою захисту національних інтересів і забезпечення економічного розвитку в країні. Завданнями митної політики є: регулювання зовнішньоекономічних операцій, а не їх обмеження; створення умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності; розширення міжнародних в'язків; сприяння надходженню інвестицій в економіку країни; забезпечення балансу між експортом та імпортом товарів робіт, послуг. Завдання і напрямки митної політики залежать від поставлених цілей, які визначає уповноважений суб'єкт на підставі обраного політичного і економічного курсу розвитку країни та враховуючи основоположні засади (принципи). До принципів митної політики слід віднести: принцип верховенства права; принцип збалансованості інтересів держави, фізичних і юридичних осіб у митних відносинах; принцип недопустимості подвійного оподаткування; принцип єдності митних режимів; принцип прозорості, гласності, відкритості; принцип науковості.

2. Систематизації наукових поглядів на функції митної політики сприяла їх узагальненню. До функцій митної політики належать: захисну, контрольно-організаційну, інформаційно-статистичну, міжнародно-політичну, економіко-регуляторну та фіскальну. Захисна функція митної політики реалізується через: забезпечення національної безпеки держави, захист внутрішнього ринку, сприяння боротьбі з міжнародним тероризмом, злочинністю тощо. Контрольно-організаційна функція передбачає здійснення

перевірки законності переміщення товарів (робіт, послуг) через митний кордон, а також видача дозвільних документів, ефективне використання заходів класифікаційного та верифікаційного контролю та ін. За допомогою інформаційно-статистичної функції відбувається: збирання та зберігання інформації про результати митного контролю й митного оформлення; забезпечення зовнішньоекономічної діяльності статистичним супроводом; обмін попередньою інформацією з країнами – торговими партнерами про товари і транспортні засоби. Економіко-регуляторна функція реалізується через систему заходів впливу на зовнішньоекономічні відносини, тобто митне регулювання. Митне регулювання здійснюється за допомогою засобів (методів та інструментів) економічного та неекономічного (адміністративного) характеру. Фіскальна функція митної політики полягає в наповненні державного бюджету за рахунок стягнення мита, податку на додану вартість, акцизного податку з товарів (робіт, послуг), що переміщуються через митний кордон.

3. На підставі опрацювання літературних та нормативно-правових джерел інформації встановлено, що до митних платежів в Україні належать: мито, податок на додану вартість та акцизний податок. Проведений аналіз основних елементів цих податків (платник, об'єкт, база ставка, пільги) засвідчив наявність недоліків нормативно-правового характеру та в системі митного контролю, які можуть призводити до зменшення надходжень до бюджету.

4. Проведений моніторинг показав, що в структурі податкових надходжень до Державного бюджету України вагоме місце належить митним платежам. При цьому ПДВ з імпорتنих операцій складає більше половини його надходжень до Державного бюджету України, а акцизний податок близько 40%. Частка акцизного податку щорічно зростає, а ПДВ – ні, що зумовлено регулярним збільшенням ставок на підакцизні товари при стабільній ставці ПДВ. Найбільші надходження мита спостерігаються з товарів, які вивозяться суб'єктами підприємницької діяльності. За

результатами аналізу товарної структури імпорту встановлено, що переважають такі підакцизні товари як палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, а також транспортні засоби. Врахування таких особливостей вітчизняного імпорту сприятиме проведенню обміркованої митної та податкової політик.

5. Проведений аналіз свідчить, що серед митних платежів найбільшу фіскальну ефективність в Україні має податок на додану вартість – його частка у доходах державного бюджету становить близько 30%. При цьому у 2015 р. спостерігалось найменше значення цього показника у зв'язку зі збільшенням частки ввізного мита взагалі та додаткового імпортного збору зокрема. Фіскальна ефективність акцизного податку була найбільшою у 2016 р. Частка цього податку у доходах бюджету становила 5,68%, а у податкових надходженнях – 6,95%. Це, на наш погляд, пов'язано з відновленням темпів приросту імпорту підакцизних товарів, зокрема ввезенням на територію України значної кількості транспортних засобів («євроблях»).

6. За результатами проведеного дослідження встановлено, що прогнозування обсягів митних платежів виступає одним із головним інструментів митної політики для уточнення поточних її заходів та розробки планів її реалізації на майбутні періоди. Точність прогнозів та методи, які обираються, базуються на методології бюджетного планування. У разі відсутності у дослідника внутрішніх даних щодо формування бази досліджуваних показників, множини факторів впливу, можна оперувати тільки фактичними рядами динаміки. Це дає уяву про сформований тренд досліджуваного показника, його перспективні зміни. Точність прогнозу макроекономічних показників повинна формувати чутливість митної політики до його результатів, в іншому випадку заходи в цій сфері будуть відірваними від дійсності та з часом, їх актуальність та доцільність значно втрачатиме позиції.

7. Узагальнення зарубіжного досвіду показало, що митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності розвинутих країн світу здебільшого

відповідає рекомендаціям міжнародних організацій. Так, в країнах з ринковою економікою оподатковується лише імпорт, тобто застосовується лише ввізне мито, а що стосується вивізного мита, то воно відсутнє, а в США оподаткування експорту взагалі забороняється законом. У розвинутих країнах пріоритетною є регулююча функція, і надходження від справляння імпортного мита складають не більше 0,3% ВВП, на відміну від України, митна служба якої відіграє вагомий роль в процесі наповнення державного бюджету. Україні для створення ефективної системи митно-тарифного регулювання доцільно використовувати аналогічний досвід країн Центральної Європи, які вирішували подібні проблеми в формуванні митної політики. Також важливо впроваджувати систему аналізу ризиків та пост-аудиту для запобігання митним правопорушенням. Тут може бути корисним використання досвіду США та Японії та скорочення товарної номенклатури, що зменшить зловживання при визначенні коду товару. В умовах інтеграції України до європейської спільноти необхідно вносити зміни у національне митне законодавство та використовувати ті інструменти митно-тарифного регулювання, які не лише не суперечать принципам СОТ та ЄС, але і здатні захистити економічні інтереси України.

8. Проведене дослідження сприяло формуванню авторської думки стосовно того, що фіскальна функція митної політики потребує удосконалення в напрямку митного контролю, котрий повинен ґрунтуватись на використанні системи управління ризиками. Вважаємо, що пост-митний контроль є важливим інструментом підвищення рівня ефективності організації митного контролю. Також до вискоєфективних напрямів збільшення рівня митних надходжень варто віднести удосконалення електронної системи обміну інформацією за принципом «єдиного вікна» та приєднання України до Конвенції про єдиний режим транзиту і впровадженням нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS), що сприятиме спрощенню переміщення товарів між країнами ЄС, Європейської Асоціації Вільної Торгівлі (країнами – членами Конвенції про єдиний режим транзиту) та

Україною. Це забезпечить не лише додаткові надходження до бюджету, а й сприятиме прискоренню проведення митних формальностей й забезпечення належного рівня якості митного контролю.

9. У напрямку підвищення ефективності реалізації фіскальної функції митної політики аргументовано, що фіскальна функція митної політики є важливою складовою забезпечення формування її механізму. Проте, митну політику не слід розглядати як відокремлену частину економічної сфери країни з виконанням однієї заданої функції, оскільки вона є органічною і найважливішою частиною стратегії суспільного розвитку країни, яка спрямована на вирішення соціально-економічних, політичних і геополітичних проблем. До напрямків підвищення ефективності реалізації фіскальної функції митної політики в Україні відносять: налагодження та розвиток партнерських відносин з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, удосконалення системи електронного декларування товарів, розвиток системи управління ризиками у сфері митного контролю, впровадження ефективних методів протидії корупції тощо.

Список використаних джерел

1. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 462 с.
2. Пісьмаченко Л. М. Державне управління зовнішньоторгівельною діяльністю в Україні: регулювання та контроль : монографія. Донецьк : Тов. "Юго-Восток, Лтд", 2008. 366 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. К. : Центр навч. л-ри, 2004. 384 с.
4. Абрамов В. Л. Мировая экономика : учеб. пособие 3-е изд. М. : Дашков и К°, 2006. 312 с.
5. Храмов В. О., Бовтрук В. А. Зовнішньоекономічна політика: навч. посіб. К. : МАУП. 2002. 264 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/mz2_5.pdf
6. Мазур А. В. Державна політика у сфері державної митної справи: засоби реалізації за кодифікованим актом. Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право. 2012. № 2. С. 22-27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2012_2_6.
7. Мосякіна О. А. Митна політика та принципи її реалізації в Україні: Публічне управління та митне адміністрування. 2015. № 2. С. 207–211. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2015_2_31.
8. Кунєв Ю. Д., Баязітов Л. Р. Визначення сутності та змісту основного митноправового поняття "митна політика". Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право. 2013. № 2. С. 7-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2013_2_3.
9. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами : монографія. Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2006. 332 с.
10. Іванов С. В. Адміністративно-правовий механізм реалізації державної митної політики в Україні: автореферат дисертації на здобуття

наукового ступеня доктора юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Харківський національний університет внутрішніх справ. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5042/aref_Ivanov%20S%20V_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

11. Софіщенко І. Я., Руба М. О. Митна політика України в умовах розвитку відносин з Європейським Союзом. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2016. № 1. С. 165-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2016_1_22

12. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти [Текст] : монографія. Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. – 543 с.

13. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 р. № 4495-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/print1482410985679014>.

14. Ершов, А.Д. Международные таможенные отношения : Учеб.пособие. Санкт-Петербургский институт внешнеэкономических связей, экономики и права . Санкт-Петербург : СПБИНВЭСЭП : Общество «Знание» РСФСР, 2000 . 206 с.

15. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

16. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

17. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ДО 2030 РОКУ (ПРОЕКТ). URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:cn0eM8wRtC4J:w1.c1.ra>

da.gov.ua/pls/zweb2/webproc34%3Fid%3D%26pf3511%3D64508%26pf35401%3D462260+&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua

18. Осадча Н.В., Ляшенко В.І. Цілі, завдання та принципи регуляторної політики в митній сфері. Економічний вісник Донбасу. 2010. №1(19). С. 69-82.

19. Стоянець Н. В. Митна політика в контексті євроінтеграційного вибору України. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2013. Вип. 12. С. 120-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2013_12_26. 5

20. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/customs-policy>

21. Пашко П. В., Пашко Д. В. Інституціональне забезпечення координації реалізації податкової та митної політики в Україні. Фінанси України № 5, 2019 р. URL: http://finukr.org.ua/docs/FU_19_05_097_uk.pdf

22. Мужев О. О. Вплив митної політики на розвиток національної економіки. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2019. URL: http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files/Diser.pdf

23. Кормич Б.А. Державно-правовий механізм митної політики України: монографія. Одеса: Астропринт, 2000. 180 с.

24. Гуцул І.А. Митна політика у фіскальному просторі України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2015. Вип. 10. С. 232–234.

25. Іванов С. Принципи державної митної політики в Україні: поняття, зміст і критерії класифікації. Фінансове право № 10, 2018. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2018/10/36.pdf>

26. Мучник А. Г. Философия достоинства, свободы и прав человека. К.: Парламентское изд-во, 2009. 669 с.

27. Валуйський І. А. Трансформація бюджетної політики України у кризовий період. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит». Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро, 2018. URL: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.17/dissertation_5c44b5254eb1d.pdf
28. Стеценко О. М. Основні аспекти розвитку митної політики України. Агросвіт. 2012. № 20. С. 20-22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2012_20_6
29. Пашко П. В. Функції митної політики. URL: http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2009/1_41_2009/7.pdf
30. Халипов С. В. Таможенное право (Таможенное регулирование внешнеэкономической деятельности). М. : Зерцало-М, 2001. 272 с.
31. Диніс О. Митна політика як інструмент захисту і реалізації національних інтересів держави. Вісник АМСУ. 2006. № 2 (30). С. 93–97
32. Єгоров О. Б. Митна економіка (Україна – СОТ – ЄС) : посібник. Одеса : ПЛАСКЕ ЗАТ, 2005. 226 с.
33. Науменко В. П., Пашко П. В., Руссков В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. К. : Знання, 2004. 403 с.
34. Пісной П. Я. Ризики в зовнішньоекономічній діяльності. Митна політика та актуальні проблеми економічної та митної безпеки України на сучасному етапі : міжнародна НПК. Дніпропетровськ : АМСУ, 2008. С. 14–17.
35. Концепція створення багатофункціональної комплексної системи “Електронна митниця”: Розпорядження КМУ від 17.09.2008 р. № 1236-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/160062996>
36. Electronic Customs and projects. TAXUD/477/2004 Rev/7/. Brussels. 23 June. 2006. 44 p.

37. “Митниця-2013” Рішення Європарламенту та Ради. Брюссель. 29 березня. 2007 : Група робочих методичних документів (OR.en), PE-CONS 3679/06.

38. “Митниця-2007”, Європейська комісія, Генеральний директорат, Союз з податків і митниць. Митна політика, модернізація і контроль митниць. Брюссель. 21 листопада 2002 : Група робочих методичних документів TAXUD/629/2000-EN.

39. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ / Верховна Рада України. URL: [http:// zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua)

40. Бережнюк І. І. Митне регулювання в системі економічної безпеки національної економіки. Дисертація на здобуття ступеня кандидата економічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» (Економічні науки). Університет державної фіскальної служби України, Ірпінь, 2019. URL: http://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0_%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D1%8E%D0%BA%D0%B0_%D0%86_%D0%86-%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%82%D1%82%D1%8F-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8F-%D0%BA.%D0%B5.%D0%BD_compressed.pdf

41. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, О. Г. Волкова. Харків: «Діса плюс», 2018. 370 с.

42. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

43. Михайляк І. В. ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПОКАЗНИКИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ КРАЇНИ. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 111(Частина II), 2012 С. 76-82

44. Про митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 р. № 674-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#n11>

45. Ківалов С. В., Кормич Б. А. Митна політика України: підручник. Одеса : Юридична література, 2001. 256 с.

46. Про графіки зниження ввізних та вивізних (експортних) мит: Лист ДМСУ від 20.12.2019 р. №8011730/16-01-01-19. URL: <https://news.dtkk.ua/state/zed/5995>

47. Безмитні тарифні квоти та їхнє використання. URL: <http://eu-ua.org/zona-vilnoi-torhivli/bezmytni-taryfni-kvoty-ta-yihnie-vykorystannia>

48. Лист ДФС від 02.12.2016 р. №26134/6/99-99-15-02-02-15. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-70693.html>

49. МВС розписало нові вимоги до реєстрації «євроблях». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2591236-mvs-rozpisalo-novi-vimogi-do-reestracii-evroblah.html>

50. Перелік товарів (у тому числі лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання), необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, операції з ввезення яких на митну територію України та/або операції з постачання яких на митній території України звільняються від оподаткування податком на додану вартість: Постановою КМУ від 20.03.2020 р. № 224. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/224-2020-%D0%BF#Text>

51. Митне оформлення товару: код має значення. URL: <https://anticorruption.in.ua/instructions/mitne-oformlennya-tovaru-kod-ma-znachennya.html>

52. Викрито псевдоекспорт : звичайну сажу видавали як сировину для космічної галузі. URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/print-54740.html>

53. В Одесской области СБУ задержала крупную партию контрабандных сигарет. URL: <https://dumskaya.net/news/v-odesskoy-oblasti-sbu-zaderzhala-krupnuyu-parti-127931/>

54. Сигареты вне закона: кому и как вредит контрабанда табака. URL: https://project.liga.net/projects/kontrabanda_cigaret/

55. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>

56. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm

57. Экспорт-2017: чи справді Україна почала продавати більше. URL: <https://www.dw.com/uk/%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82-2017-%D1%87%D0%B8-%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D1%96-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%BB%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%88%D0%B5/a-42673660>

58. На три роки підняли з 42 до 58 євро ставки вивізного мита на металобрухт. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100011263-na-tri-roki-pidnyali-z-42-do-58-yevro-stavki-viviznogo-mita-na-metalobrukht>

59. Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо ввезення транспортних засобів на митну територію України: Закон України від 8.11.2018 р. №2612-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2612-19#Text>

60. У Мінфіні прорахували, що розмитнення «євроблях» дасть бюджету до 10 мільярдів. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2602565-u-minfini-porahovali-so-rozmitnenna-evroblah-dast-budzetu-do-10-milardiv.html>

61. Введено додатковий імпорتنний збір. Офіс великих платників податків Державної фіскальної служби України. URL: <http://officevp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/187236.html>

62. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua/odeska-mitnitsia-derzhmitsluzhbi>

63. Бізнес очікує поживавлення економічного зростання – НБУ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2800733-biznes-ocikue-pozvavlenna-ekonomichnogo-zrostanna-nbu.html>

64. Офіційний сайт Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/1924807-ukrajina-vvodit-novi-mita-na-avto-virobnitstva-rosiji.html>

65. Україна запроваджує спеціальне мито на всі російські товари. – Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-zaprovadzhuye-specialne-mito-na-vsi-rosijski-tovari>

66. Хомутенко А. В., Островська Н. В. Фіскальна ефективність податку на додану вартість в Україні. Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. 2017. № 9. С. 174-197. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2017_9_14

67. Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Фіскальна ефективність податку на прибуток підприємств в Україні. Економіка та держава, 2017. № 2. С. 61–65

68. Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Фіскальна ефективність податку на прибуток підприємств в Україні. Економіка та держава. 2017. № 2. С. 61–65.

69. Каток В. В. Макроекономічне прогнозування та планування доходів Державного бюджету України. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством. С. 254. URL: <http://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%82%D1%82%D1%8F->

%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3
%D0%BE-%D1%81%D1%82%D1%83-ilovepdf-compressed-2.pdf

70. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. URL: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/evaluation_of_vat_revenue_forecasting_in_2019-2021.pdf

71. Про Державний бюджет України на 2020 рік: Законі України від 14.11.2019 р. № 294-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>

72. Про затвердження Методики прогнозування надходжень податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Державна податкова адміністрація України, Державна митна служба України від 31.08.2004 р. № 545/315/502/637. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1202-04#Text>

73. Саварець А. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України. 2017. URL: http://radakmu.org.ua/uploads/file/-/tfd_pp_comments_final.pdf Зар. досвід

74. Гуцул, І. А. Митна політика зарубіжних країн: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 198 с.

75. Хомутенко А. В., Зінченко М. А. Оцінювання ефективності управління фінансовими потоками місцевих бюджетів України за цільовим підходом. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 1. С. 294-305. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2016_1_36

76. Бей І. М. ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ ТА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/mytn.zbirnyk-18.pdf>

77. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 696 с.

78. Новікова К. І. Світовий досвід митно-тарифного регулювання та можливості його застосування в Україні, Академія митної служби України. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=13564>.

79. Попель С.А. МИТНІ ПРАВИЛА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ЩОДО ВВЕЗЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ГРОМАДЯНАМИ. Інфраструктура ринку. Випуск 24. 2018. С. 27-31. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/7.pdf

80. Imported vehicle. URL: https://mobilit.belgium.be/sites/default/files/downloads/importe_en.doc

81. Комарницька О. П. Історико-науковий аналіз митно-тарифного регулювання у контексті еволюції наукової думки. URL: www.nbuu.gov.ua/e.../09_komarnytska.pdf

82. Закон «О валютном обмене и внешней торговле» (The Foreign Exchange and Foreign Trade Law (Law № 228, December 1, 1949) // URL: <http://www.cas.go.jp/jp/seisaku/hourei/data/FTA.pdf>

83. Новікова К. І. Державне регулювання економіки. URL: http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Economics/57999.doc.htm

84. Вербицкий С. Япония в поисках новой роли в мировой политике. РАН, Ин-т востоковедения. М.: Наука, 1992. 271 с.

85. Голованенко Н. В. Особливості експортно-імпортних операцій підприємства України. Вісник Черкаського університету. 2008. С. 60-62

86. Формування системи митного аудиту в Україні : монографія / О.М. Вакульчик, І.Г. Бережнюк, П.В. Пашко та ін.; за заг. ред. О.М. Вакульчик. Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2014. 208 с

87. Кекіш І. П. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ У ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДІ ТОВАРІВ. Економіка та митно-правові відносини Випуск 11-12 червень-серпень 2019 р. С. 48-57. URL: <http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/8-%D0%92%D0%98%D0%9F%D0%A3%D0%A1%D0%9A-11-12->

%D0%95%D0%9C%D0%9F%D0%92-

%D0%9A%D0%95%D0%9A%D0%86%D0%A8-48-57.pdf

88. Капітанець С. В. Запобігання та протидія митним правопорушенням: аналіз закордонного досвіду. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2012. № 4. С. 55-58.

89. Бондаренко К.В. Документальні перевірки: зарубіжний досвід формалізації процесу. Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право. 2014. № 1. С. 161-166.

90. Подік І. І. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПОСТ-МИТНОГО АУДИТУ – ЕЛЕМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СПРАВИ В ЧАСТИНІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОТИДІЇ МІНІМІЗАЦІЇ СПЛАТИ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ. URL: <https://www.ndifp.com/1456/>

91. Кийда Л. І. Митний контроль в Україні: сучасний стан та основні принципи митного контролю. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6747>

92. Харазішвілі Ю. М. Дронь Є.В., Махортих Д.О. Визначення стратегічних орієнтирів рівня економічної безпеки України. Відділ макроекономічного прогнозування та досліджень тіньової економіки. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/energobezp-7ca89.pdf>

93. Терещенко О. Проблеми під час митного декларування товарів. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA008452

94. Розстрочення ПДВ при ввезенні обладнання. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100008251-rozstrochennya-pdv-pri-vvezenni-obladnannya>

95. Масштаби корупції на українській митниці шокували німецьких журналістів. URL:

[<https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D0%B0%D1%81%D1%88%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97->](https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D0%B0%D1%81%D1%88%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%B8-</p></div><div data-bbox=)

%D0%BD%D0%B0-

%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%
D0%BA%D1%96%D0%B9-

%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%96-

%D1%88%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-
%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8
%D1%85-

%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%
D1%82%D1%96%D0%B2/a-44967713